

Nárok na výživné - Írsko

OBSAH

- 1 Čo znamenajú pojmy „výživné“ a „vyživovacia povinnosť“ v praxi? Ktoré osoby majú povinnosť platiť výživné inej osobe?
- 2 Do akého veku môže dieťa poberať výživné? Existujú odlišné predpisy týkajúce sa výživného, ktoré sa vzťahujú na maloleté a dospelé osoby?
- 3 Mám podať návrh na určenie výživného na príslušný orgán alebo na súd? Aké sú hlavné prvky tohto postupu?
- 4 Je možné podať návrh v mene príbuzného (ak áno, ktorý stupeň príbuznosti) alebo dieťaťa?
- 5 Ak chcem podať návrh na začatie súdneho konania, ako zistím, ktorý súd je príslušným súdom?
- 6 Musím ako navrhovateľ podať návrh na súd prostredníctvom tretej osoby (napr. právneho zástupcu, ústredného alebo miestneho orgánu atď.)? Ak nie, aký postup sa uplatňuje?
- 7 Som povinný zaplatiť poplatky za začatie súdneho konania? Ak áno, aká je ich pravdepodobná výška? Ak nemám dostatočné finančné prostriedky, môžem získať právnu pomoc na pokrytie trov konania?
- 8 Aký druh výživného súd pravdepodobne prizná? Ako sa vypočítava výška výživného? Ak sa zmenia životné náklady alebo rodinné pomery, môže byť rozhodnutie súdu o výživnom zmenené? Ak áno, ako (napr. systémom automatickej indexácie)?
- 9 Ako a komu sa vypláca výživné?
- 10 Ak príslušná osoba (osoba povinná na plnenie výživného) neplatí výživné dobrovoľne, ako ju možno k tomu donútiť?
- 11 Opíšte prosím stručne prípadné obmedzenia výkonu, najmä normy na ochranu dlžníka a premlčacie alebo prekluzívne lehoty vo vašom systéme.
- 12 Existuje nejaká organizácia alebo správny orgán, ktorá mi môže pomôcť pri vymáhaní výživného?
- 13 Môžu subjekty (vládne alebo súkromné) úplne alebo čiastočne plniť vyživovaciu povinnosť namiesto osoby povinnej na plnenie výživného?
- 14 Ak som v tomto členskom štáte a osoba povinná na plnenie výživného má bydlisko v inej krajine:
  - 14.1 Môže mi orgán štátnej správy alebo súkromná organizácia v tomto členskom štáte poskytnúť pomoc?
  - 14.2 Ak áno, ako je možné kontaktovať príslušný orgán štátnej správy alebo súkromnú organizáciu?
- 15 Ak som v inej krajine a osoba povinná na plnenie výživného je v tomto členskom štáte:
  - 15.1 Môžem podať návrh priamo orgánu štátnej správy alebo súkromnej organizácii v tomto členskom štáte?
  - 15.2 Ak áno, ako je možné kontaktovať uvedený orgán štátnej správy alebo súkromnú organizáciu a aký typ pomoci mi môžu poskytnúť?
- 16 Je tento členský štát viazaný Haagskym protokolom z roku 2007?
- 17 Ak tento členský štát nie je viazaný Haagskym protokolom z roku 2007, ktoré právo sa použije na pohľadávky na výživné podľa jeho predpisov medzinárodného práva súkromného? Ktoré sú zodpovedajúce predpisy medzinárodného práva súkromného?
- 18 Aké sú pravidlá prístupu k spravodlivosti pri cezhraničných prípadoch v rámci EÚ podľa štruktúry kapitoly V nariadenia o vyživovacej povinnosti?
- 19 Aké sú opatrenia, ktoré prijíma tento členský štát, aby zabezpečil fungovanie aktivít opísaných v článku 51 nariadenia o vyživovacej povinnosti?

1 Čo znamenajú pojmy „výživné“ a „vyživovacia povinnosť“ v praxi? Ktoré osoby majú povinnosť platiť výživné inej osobe?

V rozhodnutí o určení výživného medzi manželmi sa vyžaduje, aby jeden z manželov pravidelnými platbami alebo paušálnymi platbami podporoval druhého manžela a v prípade potreby, aby platil v prospech osoby uvedenej v rozhodnutí pravidelné platby alebo platby pre nezaopatrených rodinných príslušníkov, ak takí sú.

V rozhodnutí o výživnom pre nezaopatrené dieťa sa vyžaduje, aby jeden z príslušných rodičov poskytoval druhému rodičovi alebo inej osobe, v ktorej starostlivosti je dieťa, také pravidelné platby alebo paušálne platby na podporu dieťaťa, ako sú uvedené v rozhodnutí.

Vyživovacia povinnosť vyžaduje poskytovanie finančnej podpory dotknutej osobe a ak je takáto povinnosť vymáhaná súdom, tak plnenie záväzkov vyplývajúcich z každého súdneho príkazu vo veci výživného.

Platcami výživného sú nasledujúce kategórie osôb:

- Rodičia vo vzťahu k svojim deťom: Áno
- Deti voči svojim rodičom: Vo všeobecnosti nie
- Rozvedený manžel voči svojmu bývalému manželovi: Áno

Ostatní:

- Registrovaní partneri (Civil partners) a kohabitujúci partneri (Co-habitants) na účely zákona Civil Partnership and Certain Rights and Obligations of Cohabitants Act z roku 2010
- Nezosobášený rodič voči osobe starajúcej sa o jeho dieťa

2 Do akého veku môže dieťa poberať výživné? Existujú odlišné predpisy týkajúce sa výživného, ktoré sa vzťahujú na maloleté a dospelé osoby?

Nezaopatrené dieťa mladšie ako osemnásť rokov, nezaopatrené dieťa mladšie ako dvadsaťtri rokov študujúce formou denného štúdia alebo dieťa v akomkoľvek veku, ktoré je nezaopatrené z dôvodu zdravotného postihnutia.

Rodičia sú povinní finančne podporovať svoje deti, aby mohli byť uspokojené ich každodenné a príležitostné finančné potreby.

Deti vo všeobecnosti nemajú povinnosť platiť výživné svojim rodičom, okrem výnimočných a mimoriadnych okolností, keď sa majetkové práva vyplývajúce zo zverenectva (trust) zmenia v dôsledku rozvodu a prevedú sa do vlastníctva detí.

Rozvedenému manželovi je možné uložiť povinnosť poskytovať výživné druhému (bývalému) manželovi, ak navrhovateľ o výživné preukáže, že druhá strana mu nezabezpečuje primeranú podporu vzhľadom na okolnosti.

Registrovanému partnerovi alebo kohabitujúcemu partnerovi na účely zákona Civil Partnership and Certain Rights and Obligations of Cohabitants Act z roku 2010, je možné uložiť povinnosť poskytnúť výživné druhému registrovanému partnerovi alebo kohabitujúcemu partnerovi, ak registrovaný partner alebo kohabitujúci partner, ktorý je navrhovateľom, preukáže, že druhá strana mu nezabezpečuje primeranú podporu vzhľadom na okolnosti.

Jeden z rodičov, bez ohľadu na to, či sú zosobášení alebo nie, môže podať návrh na súd vo veci vyživovacej povinnosti proti druhému rodičovi vo vzťahu k ich deťom. Takýto návrh môže podať aj zákonný zástupca, zdravotnícka rada (health board) alebo akákoľvek osoba, ktorá má určitý právny vzťah k nezaopatrenému dieťaťu.

3 Mám podať návrh na určenie výživného na príslušný orgán alebo na súd? Aké sú hlavné prvky tohto postupu?

Zvyčajne návrh na súd podáva nezaopatrené dieťa proti druhej osobe v občianskoprávnom konaní. Pokiaľ ide o výživné na dieťa, návrh zvyčajne podáva rodič alebo iná osoba, ktorá má dieťa v osobnej starostlivosti.

Informácie o postupoch, ktoré sa vzťahujú na podanie návrhu o výživné, sú dostupné na webovej stránke Súdnej služby (<http://www.courts.ie>) v oddiele rodinného práva (Family Law).

4 Je možné podať návrh v mene príbuzného (ak áno, ktorý stupeň príbuznosti) alebo dieťaťa?

Vo veci výživného je navrhovateľom zvyčajne rodič, ktorý sa stará o dieťa / deti. Navrhovateľmi môžu byť bývalí manželia, ako aj deti vo vlastnom mene. Strany, ktoré chcú podať návrh na určenie výživného musia mať dostatočný záujem vo veci, aby mali postavenie alebo aktívnu legitímáciu (locus standi) na podanie návrhu. V prípade príbuzného alebo blízkeho príbuzného je nevyhnutné, aby osoba, ktorá podáva návrh, disponovala určitým oprávnením spravovať záležitosti svojho príbuzného alebo blízkeho priateľa, ako napríklad plnomocenstvo. V mene neploletého dieťaťa môžu podať návrh na určenie výživného jeho rodičia alebo zákonní zástupcovia.

5 Ak chcem podať návrh na začatie súdneho konania, ako zistím, ktorý súd je príslušným súdom?

Okresný súd (District Court) je príslušný na určenie výživného pre dieťa v maximálnej výške 150 EUR týždenne od jedného z rodičov a určenie výživného manželovi / registrovanému partnerovi v maximálnej výške 500 EUR týždenne. Ak sa v návrhu požadujú vyššie sumy, je potrebné podať návrh na obvodný súd (Circuit Court) alebo na Vyšší súd (High Court). Ak už bolo začaté konanie v manželských veciach na obvodnom súde (Circuit Court) alebo na Vyššom súde (High Court), je nevyhnutné podať návrh na daný súd bez ohľadu na požadovanú sumu.

6 Musím ako navrhovateľ podať návrh na súd prostredníctvom tretej osoby (napr. právneho zástupcu, ústredného alebo miestneho orgánu atď.)? Ak nie, aký postup sa uplatňuje?

Nie. Návrh sa môže podať osobne, pokiaľ sa navrhovateľ nerozhodne, že tým poverí právneho poradcu. Právna pomoc v občianskoprávných veciach je dostupná tým účastníkom rodinnoprávných sporov, ktorí ju potrebujú vzhľadom na ich majetkové pomery.

7 Som povinný zaplatiť poplatky za začatie súdneho konania? Ak áno, aká je ich pravdepodobná výška? Ak nemám dostatočné finančné prostriedky, môžem získať právnu pomoc na pokrytie trov konania?

Všetky rodinnoprávne konania v Írsku sú oslobodené od súdnych poplatkov. Náklady na právne poradenstvo a právne zastupovanie sa môžu líšiť; avšak tým, ktorí sú na to odkázaní, môže byť poskytnutá právna pomoc v občianskoprávných veciach.

8 Aký druh výživného súd pravdepodobne prizná? Ako sa vypočítava výška výživného? Ak sa zmenia životné náklady alebo rodinné pomery, môže byť rozhodnutie súdu o výživnom zmenené? Ak áno, ako (napr. systémom automatickej indexácie)?

Okresný súd (District Court) je príslušný na určenie výživného pre dieťa v maximálnej výške 150 EUR týždenne od jedného z rodičov a určenie výživného manželovi / registrovanému partnerovi v maximálnej výške 500 EUR týždenne. Ak sa v návrhu požadujú vyššie sumy, je potrebné podať návrh na obvodný súd (Circuit Court) alebo na Vyšší súd (High Court).

Pri určovaní výživného bude súd skúmať primerané potreby oprávnenej osoby (osoby oprávnenej na výživné) oproti schopnosti povinnej osoby (osoby povinnej platiť výživné) platiť. Strany sporu môžu na súd podať návrh na zmenu akéhokoľvek rozhodnutia o výživnom, ak sa zmenili ich finančné pomery.

Rozhodnutie o výživnom sa stane platným v deň, ktorý je v ňom uvedený, pričom to môže byť skôr alebo neskôr ako deň jeho vydania, ale nie skôr ako deň podania návrhu na určenie výživného.

Pri rozvodových a súdnych konaniach na obvodnom súde (Circuit Court) alebo Vyššom súde (High Court) môže byť výživné určené so spätnou platnosťou najskôr odo dňa podania návrhu.

9 Ako a komu sa vypláca výživné?

Výživné sa zvyčajne uhrádza priamou platbou oprávnenej osobe. Avšak oprávnené osoby majú právo nechať si vyplácať výživné prostredníctvom súdnej kancelárie. Ak to súd považuje za nevyhnutné, môže zablokovať mzdu alebo plat povinnej osoby a nariadiť jej zamestnávateľovi, aby zrážky z jeho príjmov zasielal oprávnenej osobe.

Výživné sa vypláca osobe oprávnenej z výživného a tým, ktorí spravujú výživné v jej prospech, ako napríklad rodičovi alebo zákonnému zástupcovi.

10 Ak príslušná osoba (osoba povinná na plnenie výživného) neplatí výživné dobrovoľne, ako ju možno k tomu donútiť?

Ak povinná osoba neplatí výživné, tak oprávnená osoba môže podať návrh na začatie konania na súd, ktorý vydal rozhodnutie o výživnom alebo na okresný súd (District Court) v závislosti od požadovaného prostriedku nápravy.

Súd môže vydať príkaz na zaistenie príjmov povinnej osoby, ako je uvedené vyššie v bode 1.

Ak tento prostriedok nápravy zlyhá, súd môže nariadiť povinnej osobe, aby zaplatila dlžnú sumu oprávnenej osobe. Ak povinná osoba nesplní súdny príkaz, súd môže nariadiť inej osobe, ktorá dlhuje peňažné prostriedky povinnej osobe, aby namiesto nej zaplatila oprávnenej osobe. Súd môže tiež nariadiť predaj majetku vo vlastníctve povinnej osoby na účel úhrady dlžnej sumy.

11 Opíšte prosím stručne prípadné obmedzenia výkonu, najmä normy na ochranu dlžníka a premlčacie alebo prekluzívne lehoty vo vašom systéme.

Okresný súd (District Court) je miestom určeným pre výkon rozhodnutí vydaných v iných členských štátoch. Má právomoc rozhodovať vo veciach pohrdania (paragrafy 9A a 9B zákona z roku 1976), ale iba vo vzťahu k rozhodnutiam, ktoré vydal okresný súd (District Court). V rámci svojej právomoci nemôže vydať rozhodnutie zaväzujúce k plneniu toho, čo nebolo splnené dobrovoľne (commit for contempt) na základe rozhodnutia, ktoré bolo vydané inde. Právomoc okresného súdu je v skutočnosti obmedzená na to, aby vydal príkaz na zaistenie príjmov (ak je to vhodné), príkaz na zhabanie alebo na prikázanie pohľadávky (zriedka vhodné).

12 Existuje nejaká organizácia alebo správny orgán, ktorá mi môže pomôcť pri vymáhaní výživného?

Je na každom oprávnenom z výživného, aby podal návrh na súd o pomoc pri vymáhaní výživného. Aj keď sú k dispozícii aj iné prostriedky nápravy, napríklad mediácia, súdy majú náležitú a zákonnú právomoc vo veciach neplatenia výživného.

13 Môžu subjekty (vládne alebo súkromné) úplne alebo čiastočne plniť vyživovaciu povinnosť namiesto osoby povinnej na plnenie výživného?

Nie. Len osoba povinná na plnenie výživného je zodpovedná za plnenie výživného. Výživné má uhradiť samotná povinná osoba alebo jej bude zrazené z platu.

14 Ak som v tomto členskom štáte a osoba povinná na plnenie výživného má bydlisko v inej krajine:

14.1 Môže mi orgán štátnej správy alebo súkromná organizácia v tomto členskom štáte poskytnúť pomoc?

Nariadenie (ES) č. 4/2009, ktoré sa bežne nazýva nariadenie o vyživovacej povinnosti, sa týka cezhraničných žiadostí o výživné, ktoré vyplývajú z rodinných vzťahov. Nariadenie stanovuje spoločné pravidlá pre celú Európsku úniu s cieľom zabezpečiť vymáhanie pohľadávok z výživného a to aj vtedy, keď je povinná alebo oprávnená osoba v inej krajine EÚ.

Dohovor OSN o vymáhaní výživného v cudzine (Newyorský dohovor) nadobudol účinnosť na území Írska v novembri 1995 prostredníctvom zákona o výživnom z roku 1994 (Maintenance Act 1994). Cieľom tohto dohovoru je uľahčiť vymáhanie výživného v zmluvných štátoch pre osobu žijúcu v jednej jurisdikcii proti osobe žijúcej v inej jurisdikcii.

Obidva právne dokumenty vytvárajú sieť ústredných orgánov v každom zmluvnom štáte a navrhovatelia / oprávnené osoby / predkladatelia môžu postúpiť svoje návrhy ústrednému orgánu, ktorý ich postúpi príslušnému súdu a v niektorých prípadoch zabezpečí právnu pomoc. Kontaktné údaje írskeho ústredného orgánu pre vymáhanie výživného zo zahraničia sú tieto:

Department of Justice and Equality,

Bishop's Square,

Redmond's Hill,

Dublin 2,

Írsko.

Telefón: +353 (0)1 479 0200

Len v rámci Írska: 1890 555 509

Fax: +353 (0)1 479 0201

E-mail: [✉ mainrecov_inbox@justice.ie](mailto:mainrecov_inbox@justice.ie)

Navrhovateľ môže získať pomoc úradníka okresného súdu (District Court Clerk) v súvislosti s rozhodnutiami okresného súdu (District Court). Navrhovatelia môžu tiež požiadať o poskytnutie pomoci v súvislosti s právnym zastúpením. V otázke nároku na právnu pomoc by sa mali obrátiť na centrum právnej pomoci vo svojom okolí. Nakoniec navrhovateľ môže požiadať o pomoc organizáciu Bezplatné centrum právnej pomoci (FLAC – Free Legal Advice Centre), ktorá je nezávislou organizáciou na dobrovoľníckej báze prevádzkujúcou sieť právnych poradní v celej krajine. Služby týchto poradní sú dôverné a bezplatné.

V cezhraničných prípadoch, keď osoba povinná na plnenie výživného žije v inej jurisdikcii, môže navrhovateľ podať žiadosť prostredníctvom ústredného orgánu pre vymáhanie výživného (Central Authority for Maintenance Recovery), ktorý spadá pod ministerstvo spravodlivosti a rovnosti (Department of Justice and Equality).

14.2 Ak áno, ako je možné kontaktovať príslušný orgán štátnej správy alebo súkromnú organizáciu?

Príslušnú kanceláriu súdu alebo organizáciu môžete kontaktovať telefonicky, listom, emailom alebo osobne. Predkladateľom odporúčame, aby navštívili internetovú stránku každej organizácie, na ktorej získajú ďalšie, miestne relevantné, informácie.

Kontaktné údaje týkajúce sa kancelárií súdov je možné nájsť na internetovej stránke Súdnej služby (<http://www.courts.ie>).

Kontaktné informácie írskoho ústredného úradu pre vymáhanie výživného zo zahraničia nájdete pod otázkou č. 14.1 a na webovej stránke ministerstva spravodlivosti a rovnosti (<http://www.justice.ie>).

15 Ak som v inej krajine a osoba povinná na plnenie výživného je v tomto členskom štáte:

15.1 Môžem podať návrh priamo orgánu štátnej správy alebo súkromnej organizácii v tomto členskom štáte?

Pozri vyššie; otázku č. 14.1.

15.2 Ak áno, ako je možné kontaktovať uvedený orgán štátnej správy alebo súkromnú organizáciu a aký typ pomoci mi môžu poskytnúť?

Pozri vyššie; otázku č. 14.2.

16 Je tento členský štát viazaný Haagskym protokolom z roku 2007?

Áno

17 Ak tento členský štát nie je viazaný Haagskym protokolom z roku 2007, ktoré právo sa použije na pohľadávky na výživné podľa jeho predpisov medzinárodného práva súkromného? Ktoré sú zodpovedajúce predpisy medzinárodného práva súkromného?

Neuplatňuje sa.

18 Aké sú pravidlá prístupu k spravodlivosti pri cezhraničných prípadoch v rámci EÚ podľa štruktúry kapitoly V nariadenia o vyživovacej povinnosti?

Navrhovateľ / predkladateľ nemusí platiť poplatky za podanie návrhu na začatie súdneho konania. Navrhovatelia môžu v tejto oblasti využívať bezplatnú právnu pomoc. Hneď ako írsky ústredný orgán prijme žiadosť, sa táto žiadosť, ak je to potrebné, postúpi rade pre právnu pomoc (Legal Aid Board).

19 Aké sú opatrenia, ktoré prijíma tento členský štát, aby zabezpečil fungovanie aktivít opísaných v článku 51 nariadenia o vyživovacej povinnosti?

V článku 51 sa uvádza, aké kroky podnikne ústredný orgán v súvislosti s návrhmi podľa nariadenia o vyživovacej povinnosti. Pokiaľ ide o získanie vyhlásenia vykonateľnosti, írsky ústredný orgán ho v súčasnosti vyžaduje od kancelárie predsedu Vyššieho súdu (Office of the Master of the High Court). Írsky ústredný orgán postúpi žiadosti o výkon rozhodnutia priamo okresnému súdu (District Court). V súvislosti so začatím konania ústredný orgán zabezpečí právne zastúpenie navrhovateľa prostredníctvom rady pre právnu pomoc (Legal Aid Board).

Táto webová stránka je súčasťou portálu [Vaša Európa](#).

Privítame vašu [spätnú väzbu](#), pokiaľ ide o užitočnosť poskytnutých informácií.

Your
Europe

This webpage is part of an EU quality network

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Posledná aktualizácia: 16/12/2020